

Mokytojų būklės apžvalga

Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento direktorius
Aidas Aldakauskas

2014 Vilnius

Statistiniai duomenys apie:

Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų dirbančių pagrindinėje darbovietėje pasiskirstymą pagal:

- lytį ir vietovę;
- amžių ir pedagoginio darbo stažą;
- kontaktinių ir pedagoginių valandų skaičių;
- ugdymo programas ir kvalifikacines kategorijas.

Pedagogų **rengimą ir galimybes** įsidarbinti baigus pedagogines studijas.

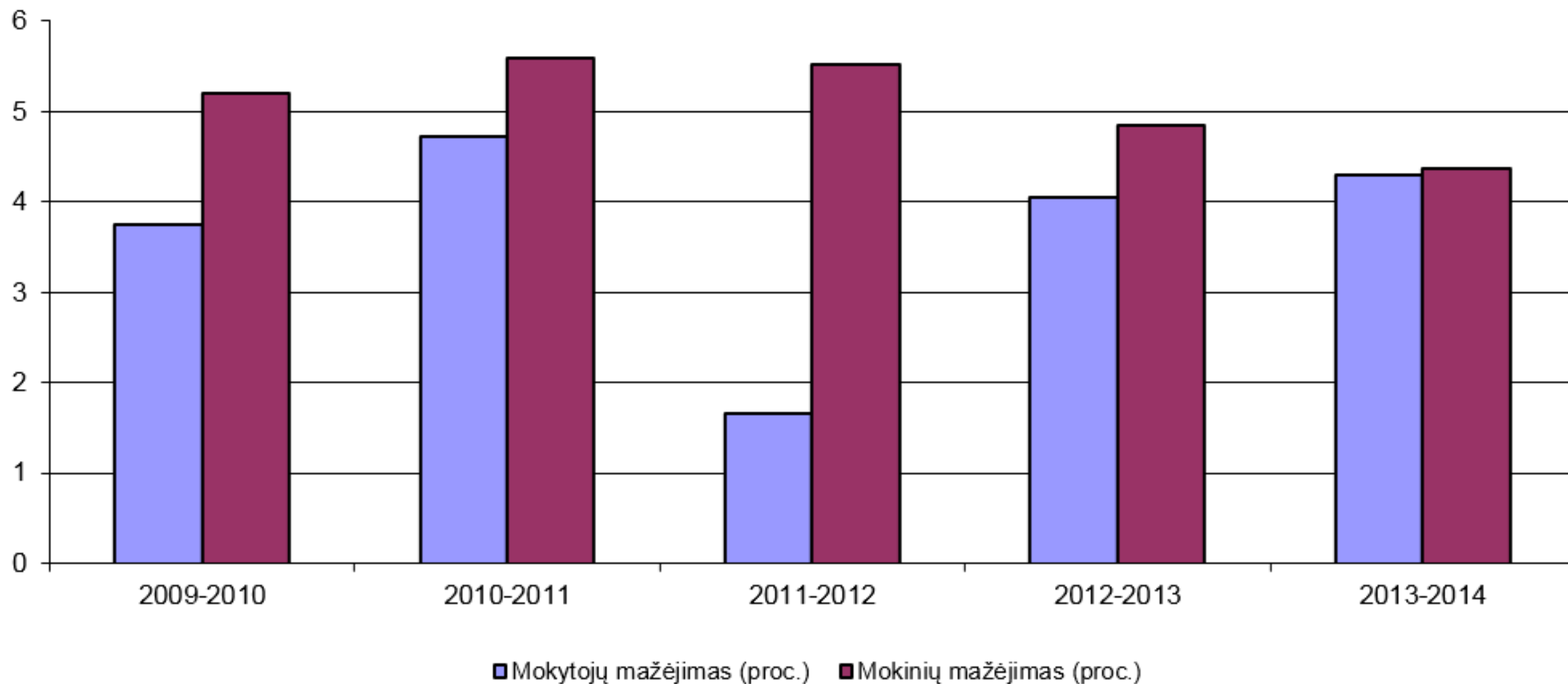
Duomenis teikė ir informaciją parengė:

ŠITC statistikos skyriaus vedėjas Aurimas Pokvytis;

ŠKRPD regioninės politikos analizės skyriaus specialistai Jonas Vaščėga ir Indrė Mitkevičiūtė.

Mokytojų ir mokinių skaičiaus mažėjimas

Mokytojų ir mokinių santykio pokyčiai

2003 – 2013 metais pedagogų skaičius sumažėjo 27%, o mokinių – 39%

2008 – 2009 m.m. mokytojų ir mokinių santykis buvo „geriausias“ - 1:12,55

2013 – 2014 m.m. mokytojų ir mokinių santykis - **1:11,66**

Jeigu mokinių skaičius **per ateinančius 5 metus** vidutiniškai kasmet mažės apie 5%, tai:

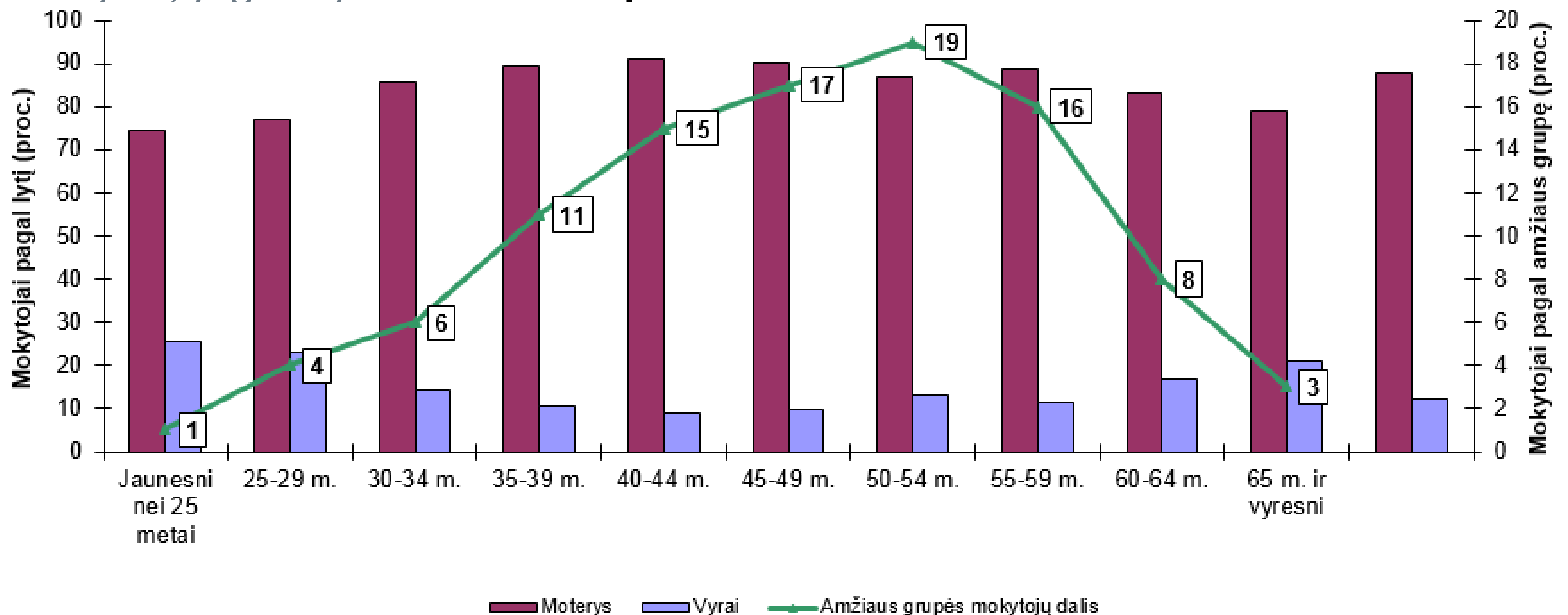
- **2018 – 2019 m.m.** mokinių skaičius būtų apie 280 000;
- norint išlaikyti esamą santykį, **mokytojų skaičius turėtų mažėti** apie 22%;
- norint atstatyti “geriausią” santykį - **apie 27%**;
- norint pasiekti santykį **1:15** - apie 39%.

Mokytojų pasiskirstymas

pagal amžiaus grupes ir lytį

Apie **pusė mokytojų** yra perkopę 50 metų amžiaus ribą.
 Atsitiktinai sutiktas mokytojas bus apie **48 metų pedagogas**.
 Tikimybė, jog tai yra **moteris - apie 88%**.

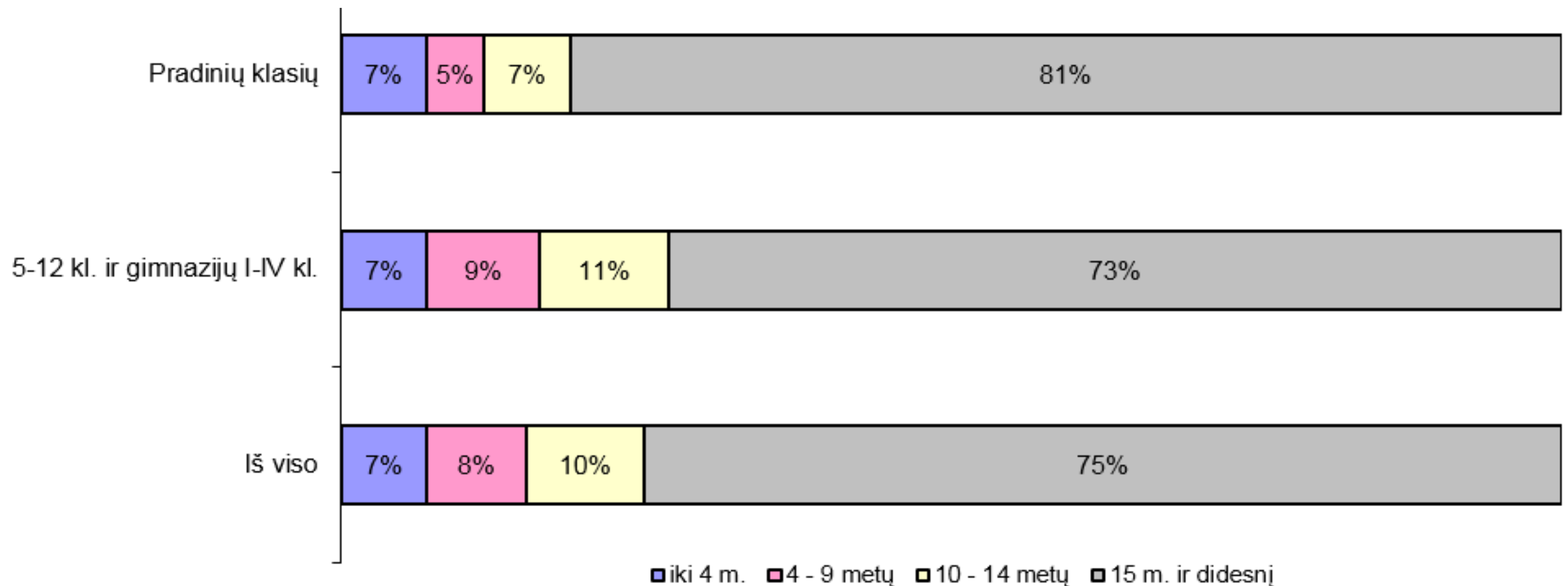

Mokytojų pasiskirstymas

pagal pedagoginio darbo stažą ir ugdymo programas

Šiuo metu vidutinis pedagoginio darbo **stažas yra apie 23 metus**. Pradinio ugdymo programose dirba daugiau **patyrusių pedagogų**, negu kitose. **Pirmuosius pedagoginio darbo metus** yra pradėję apie 2% mokytojų.

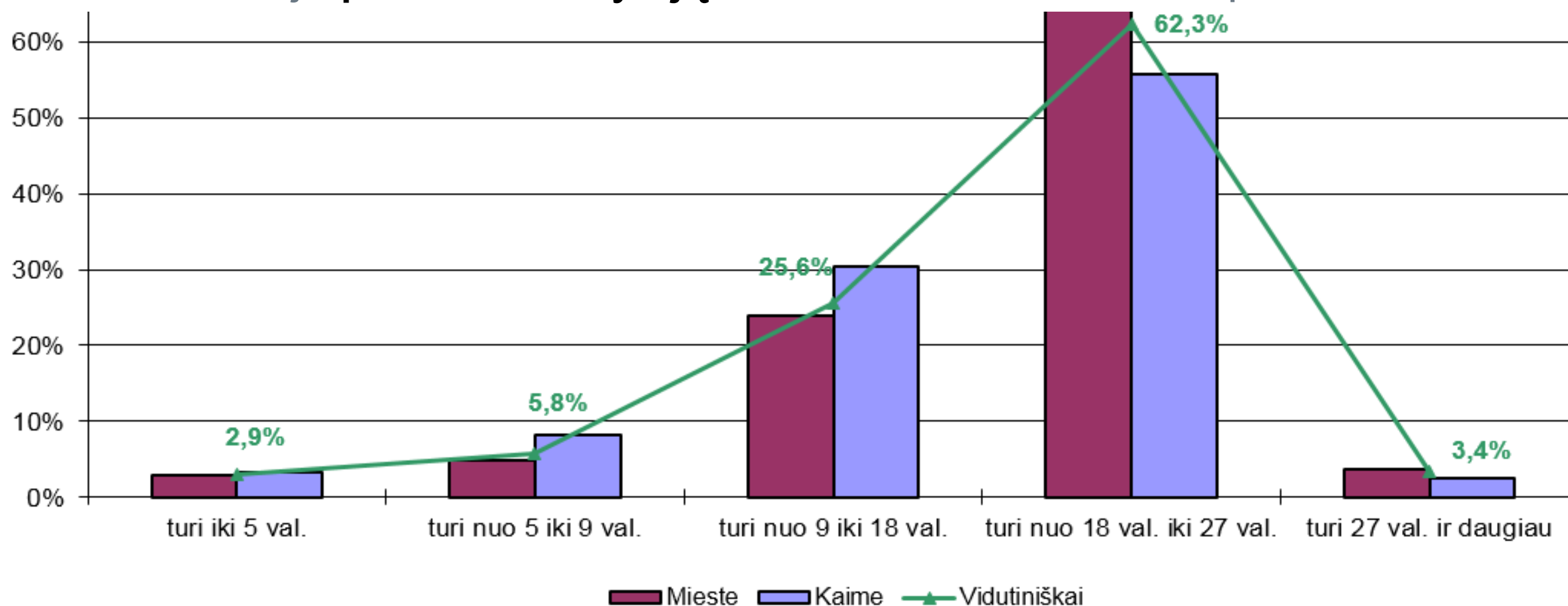
Mokytojų pasiskirstymas

pagal kontaktinių val. skaičių ir vietovę

Šiuo metu vidutinis kontaktinių valandų skaičius – **18,25 val./savaite**

Apie **2/3** mokytojų turi pakankamą darbo krūvį.

Kaimo vietovėje per **40%** mokytojų darbo krūvis nesiekia respublikos vidurkio.

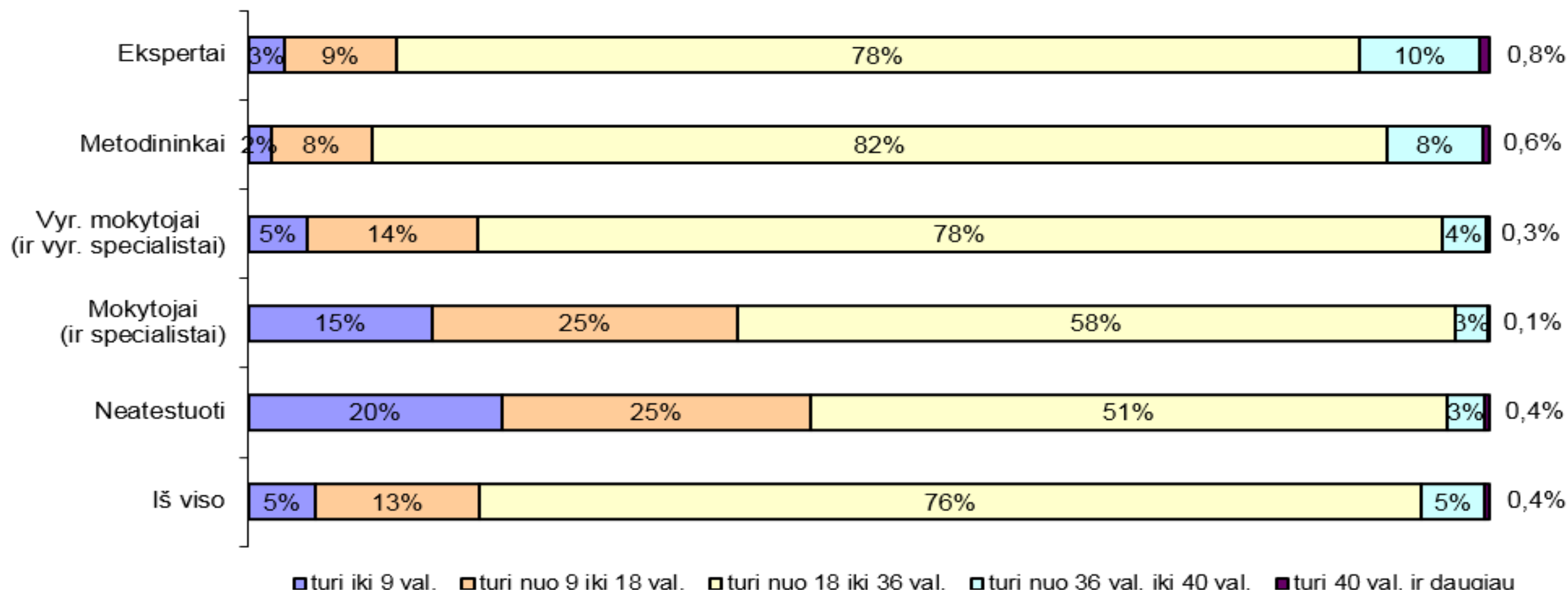

Mokytojų pasiskirstymas

pagal pedagoginių val. skaičių ir kvalifikacines kategorijas

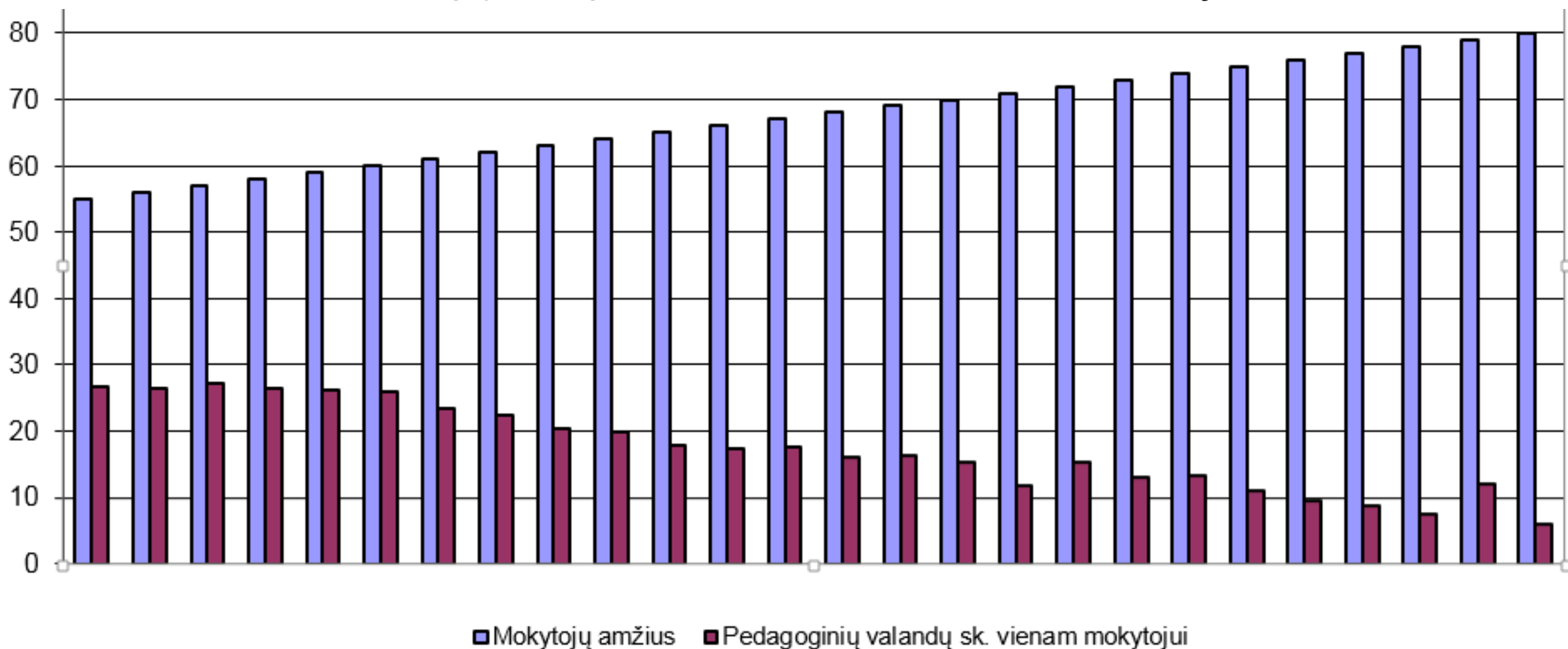
Nestebina tai, kad didžiausias dėl ugdymo kokybės labiausia yra pasitikima aukštas kvalifikacines kategorijas įgijusiais mokytojams, bet pasitaiko atvejų, kai net neatestuotų pedagogų krūvis viršija nustatytą normą.

Vyresnio amžiaus mokytojų pasiskirstymas pagal pedagoginius krūvius

Nors sulaukę **pensinio amžiaus mokytojai**, tikėtina, jog sutinka dirbti mažesniu krūviu, bet kai kurie iš jų mokyklose pasilieka **net iki 85 metų**.

Vyresnio amžiaus mokytojų pasitraukimo iš pedagoginės veiklos galimas efektas

Šiandien dienai:

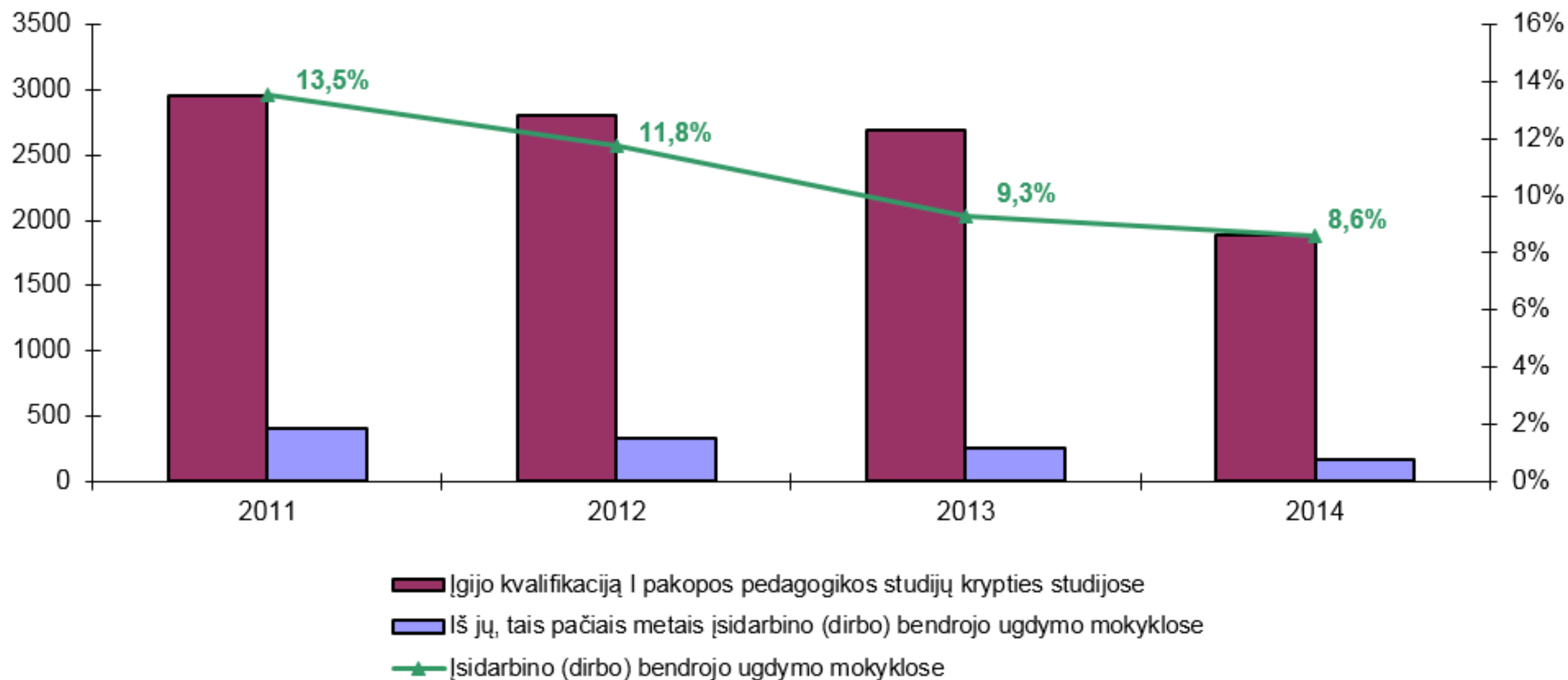
Jeigu pasitrauktų	iš viso	tai likusiems krūvis padidėtų (teoriškai)
visi 65 metų ir vyresni	apie 3%	apie 0,5 pedagoginių valandų
visi 60 metų ir vyresni	apie 8%	apie 2,5 pedagoginių valandų
visi 56 metų ir vyresni	apie 23%	apie 7 pedagoginėmis valandomis
visi 55 metų ir vyresni	apie 27%	apie 9 pedagoginėmis valandomis

Šiuo metu vidutinis pedagoginių valandų skaičius – **25,79 val./savaite**. Pasiektas vidutinis 35 val. krūvis sudarytų **prielaidas etatiniam apmokėjimui**. Akivaizdu, kad esant savaiminiam (standartiniam) mokytojų skaičiaus mažėjimui, **problema gali tik gilėti**, o nepasitenkinimas esama situacija stiprėti.

Absolventų įsidarbinimas

mokyklose baigus pedagogikos studijų krypties studijas

Įsidarbinimo galimybės:

valstybinė kalba, gimtoji kalba ir užsienio kalbos

Dalykas	Krūvio 1 mokytojui pokytis	2013 - 2014 (pusmetis)			2012 - 2013 (mokslo metai)		
		Krūvis	Mokytojai	Santykis	Krūvis	Mokytojai	Santykis
		Lietuvių kalba (gimtoji)	4,34	203	13	15,62	3089
Lietuvių kalba ir literatūra	8,67	26	3	8,67	0	0	
Lietuvių kalba (valstybinė)	-1,27	53	4	13,25	653,5	45	14,52
Lietuvių gestų kalba	-4,00	0	0		4	1	4,00
Gimtoji kalba (lenkų)	-10,72	0	0		96,5	9	10,72
Gimtoji kalba (rusų)	-9,00	0	0		144	16	9,00
Gimtoji kalba (vokiečių)	-4,00	0	0		4	1	4,00
Užsienio kalba	-9,00	0	0		18	2	9,00
Užsienio kalba (anglų)	-1,29	232,5	21	11,07	5586,99	452	12,36
Užsienio kalba (vokiečių)	0,37	6	1	6,00	309,75	55	5,63
Užsienio kalba (prancūzų)	-1,00	4	1	4,00	139,9	28	5,00
Užsienio kalba (rusų)	-1,46	24	3	8,00	946,14	100	9,46

Įsidarbinimo galimybės:

socialiniai mokslai, menai ir technologijos

Dalykas	Krūvio 1 mokytojui pokytis	2013 - 2014 (pusmetis)			2012 - 2013 (mokslo metai)		
		Krūvis	Mokytojai	Santykis	Krūvis	Mokytojai	Santykis
		Istorija	4,41	116,5	9	12,94	1578,24
Pilietiškumo pagrindai	-0,79	5	3	1,67	169,3	69	2,45
Geografija	2,32	65,6	6	10,93	1223,55	142	8,62
Ekonomika	-1,34	3	2	1,50	122	43	2,84
Ekonomika ir verslumas	-1,00	0	0		5	5	1,00
Integruotas socialinių mokslų kursas	-3,75	0	0		15	4	3,75
Dailė	0,14	6	1	6,00	697,9	119	5,86
Muzika	2,24	81,5	8	10,19	1907,97	240	7,95
Kompiuterinės muzikos technologijos	-4,00	0	0		4	1	4,00
Teatras		0	0		49	14	3,50
Technologijos	-1,70	40,25	8	5,03	1413,82	210	6,73
Maisto gaminto technologijos	5,00	5	1	5,00	0	0	
Integruotas menų ir technologijų kursas	-1,75	0	0		1,75	1	1,75
Dailė ir technologijos	-1,83	0	0		11	6	1,83

Įsidarbinimo galimybės:

matematika, IT, gamtos mokslai ir kiti dalykai (privalomi)

Dalykas	Krūvio 1 mokytojui pokytis	2013 - 2014			2012 - 2013		
		(pusmetis)			(mokslo metai)		
		Krūvis	Mokytojai	Santykis	Krūvis	Mokytojai	Santykis
Matematika	3,95	88,5	6	14,75	2732,03	253	10,80
Informacinės technologijos	0,80	21	3	7,00	992,17	160	6,20
Gamta ir žmogus	-1,28	2	1	2,00	223,3	68	3,28
Biologija	0,83	60,5	7	8,64	1352,4	173	7,82
Fizika	0,17	31	4	7,75	1045,49	138	7,58
Chemija	-0,71	27	4	6,75	1186,01	159	7,46
Integruotas gamtos mokslų kursas	2,00	2	1	2,00	0	0	

Dalykas	Krūvio 1 mokytojui pokytis	2013 - 2014			2012 - 2013		
		(pusmetis)			(mokslo metai)		
		Krūvis	Mokytojai	Santykis	Krūvis	Mokytojai	Santykis
Dorinis ugdymas (tikyba)	-0,64	58	9	6,44	1367,37	193	7,08
Dorinis ugdymas (etika)	-0,80	10	3	3,33	421,83	102	4,14
Bendroji kūno kultūra	0,95	28	3	9,33	201,25	24	8,39
Pasirinkta sporto šaka	-5,00	0	0		10	2	5,00
Žmogaus sauga	-1,94	0	0		89,25	46	1,94
Pradinio ugdymo programos dalykai	5,95	282	14	20,14	5208	367	14,19
Pasaulio pažinimas	-2,17	0	0		26	12	2,17

Mokytojų kaita:

ką verta žinoti pedagogui, kuris ieško darbo...

Per 1 mokslo metus įsidarbina **apie 5000 mokytojų** (nebūtinai naujų!), kuriems **tenka apie 37000 pamokų** (kontaktinių valandų)

Vidutiniškai vienam tokiam mokytojui tenka 7 – 8 pamokos, t.y. pradedantysis mokytojas **gali tikėtis gauti atlygį mažesnį nei 1000 Lt.**

Dažniausiai darbo **vis dar gauna** anglų kalbos, muzikos, matematikos ir pradinio ugdymo mokytojai.

Sąlyginai didžiausiu krūviu pavyksta įsidarbinti lietuvių (valstybinės kalbos) arba pradinių klasių mokytojai.

Nesėkmingiausi (mokytojų įsidarbinimo prasme) yra integruoti mokomieji dalykai.

Mokytojų rengimas:

pedagogikos studijų krypties studijų programų paklausa

Lietuvių kalba		67	29	37
Lietuvių filologija	612X13011	63	29	37
Lietuvių kalbos ir tikybos pedagogika	653X13002	4		
Užsienio kalba		87	65	55
Anglų filologija	612X13008	42	36	30
Anglų kalbos ir kitos užsienio kalbos pedagogika	653X13007	6	4	
Anglų kalbos pedagogika	653X13008	6		
Anglų ir antrosios užsienio kalbos mokymas	612X13038	5		
Prancūzų filologija	612X13012	5	2	2
Vokiečių filologija	612X13014	8	2	2
Rusų filologija	612X13013	3	10	
Baltarusių filologija	612X13009	0		3
Lenkų filologija	612X13010	0	2	
Vaikystės pedagogika ir ankstyvasis užsienio kalb	612X12001	12	9	14
Rusų filologijos pedagogika ir tarpkultūrinė komu	612X13041			4

Anglų kalba vis labiau į kampa spaudžia kitas užsienio kalbas: **ar bus ateityje mokytojų, kurie galės mokytis antrosios užsienio kalbos?**

Technologijų pedagogikos studijos tampa vis mažiau patrauklios: **kiek pasitarnauja mokytojų rengimo kokybei tų pačių programų ar jų derinių gausa?**

Socialiniai mokslai		85	40	57
Istorija	612X13016	53	30	41
Geografija	612X13020	32	10	16
Technologijos		5	6	4
Technologijų pedagogika	612X13025	5	6	4
Menai		147	133	91
Dailės ir technologijų pedagogika	653X13013	9		
Dailės ir technologijų pedagogika	653X13014	8	7	
Muzikos pedagogika	612X14002	7	9	6
Muzikos pedagogika	612X14003	26	17	11
Muzikos pedagogika	612X14010	12	16	7
Muzikos pedagogika	653X14001	5	7	
Muzikos pedagogika	653X14004	16	7	7
Muzikos pedagogika	653X14003	5		
Muzika	612X14008	5	14	13
Bendroji muzikos didaktika	612X14001		10	14
Dailės pedagogika	612X14009	10	11	
Dailės pedagogika	653X14007	10		
Dailės pedagogika	612X14011			13
Dailė ir dizainas	612X14007	17	19	10
Teatro ir kino pedagogika	612X14006	17	16	10

Mokytojų rengimas:

pedagogikos studijų krypties studijų programų paklausa

Dorinis ugdymas		69	39	37
Katalikų tikyba	612X13007	2		
Religijos pedagogika	612X13015	3	8	2
Psichologija	612X13024	58	26	23
Etika	612X13026	2	1	
Religijos pedagogika ir psichologija	612X13036	4		2
Etika ir sveikatos ugdymas	612X13039		3	6
Socialinė pedagogika ir etika	612X16004		1	4

Kūno kultūra		118	136	133
Kūno kultūra	612X10004	29	23	18
Kūno kultūros ir sporto pedagogika	612X13002	6	9	13
Kūno kultūra	612X13027	34	36	43
Kūno kultūra	612X13033	7	7	5
Šokio pedagogika	612X14005	21	29	25
Šokio pedagogika	653X14006	21	21	15
Šokio pedagogika	653X14008		5	6
Šokio pedagogika	653X14002		6	4
Kūno kultūra ir gamtamokslinis ugdymas	612X13042			4

Matematika, informatika		31	8	3
Matematikos ir informatikos mokymas	612X13006	9	7	
Informatika	612X13021	4	1	
Matematika ir informatika	612X13017	18		
Matematikos ir informatikos pedagogika	612X13040			3
Gamtos mokslai		43	24	18
Biologija	612X13004	34	24	18
Ekologija ir gamtamokslinis ugdymas	612X13005	6		
Fizika ir informacinės technologijos	612X13018	0		
Chemija	612X13019	3		

Pradinis ugdymas		87	53	37
Pradinio ugdymo pedagogika	653X12003	29		18
Pradinio ugdymo pedagogika	653X12006	5		
Ikimokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogika	612X10005	45	36	
Pradinio ugdymo pedagogika ir ikimokyklinis ugdy	612X10007	8		
Pradinio ugdymo pedagogika	653X12007		11	13
Pradinio ugdymo pedagogika ir ikimokyklinis ugdy	612X12004			6
Ikimokyklinio ugdymo pedagogika ir priešmokyklin	612X10009		6	

Nors neįtikėtina, bet akivaizdu: šiuolaikiškai dirbti parengtų STEM dalykų mokytojų skaičius **artėja į nulį!**

Ar teisingas teiginys: būsimieji kūno kultūros mokytojai dėl darbo vietų mokykloje **nedaro tragedijos?**

Ačiū

Mokytojų būklės apžvalga

Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento direktorius
Aidas Aldakauskas

2014 Vilnius